

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7069/2025
05.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца „Инкоп“ д.о.о. Београд, Земун, чији је пуномоћник Радослав Ивановић, адвокат из ..., против тужених: АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Светлана Папић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4268/24 од 20.02.2025. године, у седници одржаној дана 05.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4268/24 од 20.02.2025. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4268/24 од 20.02.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 4224/19 од 08.04.2024. године у ставу првом изреке, па је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени да, као солидарни дужници, тужиоцу по основу накнаде штете, исплате 7.256.016,80 динара са законском затезном каматом почев од 31.01.2013. године, до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка из става другог изреке наведене првостепене пресуде тако што су обавезани тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка од 620.160,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове другостепеног поступка од 175.080,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужени због битне повреде поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да Врховни суд одбије жалбу тужиоца и потврди првостепену пресуду.

Испитујући побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11...10/23 – др. закон), Врховни суд је нашао да је ревизија тужених неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Трећег основног суда у Београду К 119/16 од 11.07.2018. године, која је постала правноснажна 12.04.2019. године, тужени АА и ББ оглашени су кривим што су у временском периоду 20.11.2007. - 09.12.2011. године у Земуну, у Ул. ..., у седишту оштећеног Предузећа „Инкоп“ д.о.о. Земун, као запослени у Предузећу „ВН транс“ д.о.о. и окр. ВВ, као запослени у Предузећу „Инкоп“ д.о.о. Земун, по претходном договору, у намери да ГГ, директору Предузећа „ВН транс“ д.о.о. Београд, прибаве противправну имовинску корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара лажним приказивањем да је његовом предузећу испоручено гориво у складу са фактурисаном количином, довели у заблуду и одржавали у заблуди оштећеног ДД, власника и директора Предузећа „Инкоп“ д.о.о. Земун, наводећи га тиме да изврши исплату за фактурисано гориво које је требало да буде достављено у количини која је назначена у фактурама за превоз горива, иако му фактурисана количина није испоручена, при чему су били свесни свог дела, као и његове законске забрањености и уједно хтели његово извршење на тај начин што је оштећени ДД, као власник и директор оштећеног Предузећа „Инкоп“ д.о.о. Земун у наведеном периоду поручио укупно 552.646 литара евро дизела, на основу које поручбине је оштећеном предузећу фактурисан износ од 60.230.517,00 динара и који износ је оштећено предузеће платило Предузећу „ВН транс“ д.о.о, међутим, наведена количина горива није испоручена оштећеном предузећу у наведеној количини, зато што су камиони у власништву Предузећа „ВН транс“ д.о.о. и то возило МАН ... ФНД, рег. ознаке ..., броја шасије ... и возило марке „...“, број шасије ... били снабдевени уређајем за мерење истакања горива (у литрима), који су били модификовани уградњом додатне порубнице, вентила и црева после мерача, чиме је омогућено да се приликом истакања горива један део горива укупне количине која је прошла кроз мерач врати у цистерну, са чиме је осумњичени ГГ упознао своје раднике АА и ББ и објаснио им принцип коришћења уређаја, што су осумњичени АА и ББ у више наврата довозили цистерне у седиште оштећеног предузећа, где су се налазили резервоари за складиштење горива, где их је чекао осумњичени ВВ, који је у оштећеном предузећу радио на пријему горива, те су након истакања количине од 552.646 литара горива у један камион цистерну вратили укупно 113.797 литара горива, а у други камион цистерну вратили укупно 95.910 литара горива, које је окривљени ГГ затим присвајао и продавао пријатељима, чиме су ГГ прибавили противправну имовинску корист од 12.563.974,00 динара, а осумњичени ВВ, иако је знао да је испоручена мања количина горива, потписивао отпремнице у којима је назначена наводно испоручена количина горива, а не стварно испоручена количина горива, којом приликом су имали способност да схвате значај свог дела и управљају својим поступцима, чиме су као саизвршиоци извршили једно продужено кривично дело превара из чл. 208. став 4. у вези става 1, у вези чл. 61. и 33. КЗ, па су окр. АА и ББ осуђени на казне затвора у трајању од по 7 месеци, а оштећено Предузеће „Инкоп“ д.о.о. Земун, упућено на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева на основу чл. 258. став 4. КЗ.

Код оваквог чињеничног утврђења, према закључку првостепеног суда, сви саучесници су противправно поступили у намери да противправну имовинску корист прибаве за ГГ, при чему противправна имовинска корист која је проистекла из предметног кривичног дела није прибављена од стране тужених, већ искључиво за

рачун и корист имовине сведока ГГ, због чега за враћање имовине тужиоца у стање које је претходило извршењу кривичног дела као штетне радње, може бити одговорно искључиво оно лице у чијем је интересу и за чији рачун је кривично дело извршено, односно оно лице у чију имовину је ушла противправна имовинска корист прибављена кривичним делом. У прилог наведеном, првостепени суд указује да је законски заступник тужиоца на име обештећења тужиоца од стране сведока ГГ „на руке“ примио 36.000 евра. Са друге стране, сведок ВВ је на име накнаде штете тужиоцу „на руке“ исплатио 8.000 евра законском заступнику тужиоца. Из наведеног разлога првостепени суд је одбио тужбени захтев.

Другостепени суд није прихватио изражено становиште првостепеног суда. Према закључку другостепеног суда, будући да је описом радњи кривичног дела превара, за које су оба тужена правоснажно осуђена, јасно опредељено да је услед наведених радњи наступила штета имовини тужиоца у висини која је много виша од износа који се тужбом тражи (а као последица околности да је тужилац делимично намирен од стране остала два саокривљена лица), то је без значаја чињеница за чију имовину је ова противправна имовинска корист прибављена. Другостепени суд је указао на то да се у конкретном случају не ради о стицању без основа, у ком случају би било од значаја да ли је дошло до преласка имовине тужиоца у имовину другог лица, већ се у погледу последица штетних радњи тужених примењује одредба чл. 154 ЗОО. Солидарност обавезе саокривљених од значаја је, према становишту другостепеног суда, претежно за међусобне регресне захтеве сходно степену кривице и не утиче на право тужиоца да се наплати и од овде тужених у преосталом делу неисплаћене штете. Из наведених разлога је другостепени суд применом одредбе чл. 154, као и чл. 170. став 1. и 2. ЗОО преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, како је описано у ставу првом образложења.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда је правилна.

Врховни суд указује да у конкретном случају нема места примени одредбе члана 170. став 1. и 2. ЗОО. Наведене одредбе односе се на одговорност предузећа за штету коју причини њен запослени трећем лицу, као и право оштећеног да потражује штету и од запосленог непосредно уколико је исто проузроковало штету намерно. У конкретном случају се ради о примени општих одредби које регулишу питање накнаде проузроковане штете и одговорност по основу кривице. Међутим, погрешно позивање другостепеног суда на одредбе чл. 170. став 1. и 2. ЗОО није од утицаја за доношење другачије одлуке у поступку по ревизији.

Правилно другостепени суд указује на то да се не ради о примени института стицања без основа, те није од утицаја чињеница, на коју ревидент указује, да је противправну имовинску корист присвојило треће лице, односно ГГ, директор „ВН транс“ д.о.о. Београд.

У конкретном случају, како другостепени суд правилно указује, тужилац потражује накнаду штете у виду умањења имовине, која је причињена извршењем продуженог кривичног дела превара из чл. 208 ст. 4. у вези става 1. Кривичног законика, које дело су тужени извршили и за које су правоснажно осуђени. Тужилац је упућен на парницу ради остварења имовинскоправног захтева.

Сагласно члановима 154. став 1. и чл. 155. ЗОО ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, при чему штета, између осталог, представља умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Према одредби члана 158. ЗОО кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом, док према члану 206. истог закона за штету коју је више лица проузроковало заједно, сви учесници одговарају солидарно. Тужени су извршењем продуженог кривичног дела преваре, на начин како је напред описано, проузроковали штету оштећеном тужиоцу у виду њеног умањења па тужилац, у смислу одредби чл. 185. став 2. и 206. ЗОО, као оштећено лице, има право да захтева накнаду преосталог износа штете од овде тужених. У конкретном случају, материјалноправни однос између тужиоца и тужених заснован је на проузроковању штете, те је без утицаја које лице је коначно прибавило противправну имовинску корист. Са тим у вези, правилно другостепени суд указује на то да солидарни дужник, који исплати више него што износи његов удео у штети, може тражити од сваког од осталих дужника да му накнади оно што је платио за њега (члан 208. ЗОО), али степен њихове кривице није од утицаја приликом одлучивања о накнади штете у овом поступку.

Имајући у виду све наведено, правилна је одлука другостепеног суда којом је преиначена првостепена пресуда и тужиоцу досуђен преостали износ од 7.256.016,80 динара на име накнаде штете са законском затезном каматом од 31.01.2013. године, као дана када је утврђена висина штете на основу налаза и мишљења Градског завода за вештачење.

Према исходу спора, правилно је одлучено и о трошковима поступка, применом члана 165. став 1. ЗПП.

Из напред наведених разлога, ревизија тужених је неоснована, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци пресуде.

Председник већа - судија

Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка

Заменик управитеља писарнице

Миланка Ранковић